

**Beata Krakowiak* , Jolanta Latosińska* , Stanisław Liszewski* ,
Marzena Makowska-Iskierka* , Robert Wiluś* ,
Jolanta Wojciechowska* , Bogdan Włodarczyk***

4. RESEARCH INTO TOURISM SPACE IN POLAND AT THE “GEOGRAPHICAL CENTRE” IN ŁÓDŹ

The constantly growing number of tourists, estimated globally by the World Tourism Organisation (UNWTO) at over a billion journeys per year, requires finding new and re-using older and traditional parts of geographical space for tourism purposes. Assuming that function is the basic delimitation criterion, an area where tourism occurs can be called tourism space. Taking the scale of the phenomenon into account, it seems justifiable to conduct wide-ranging research into tourism space (spaces).

4.1. Theoretical achievements

In pursuit of a methodological identity, tourism geography – a geographical discipline which has been developing over several decades – uses tourism space as its basic object of study (Liszewski 1995).

* Beata Krakowiak, Jolanta Latosińska, Stanisław Liszewski, Marzena Makowska-Iskierka, Robert Wiluś, Jolanta Wojciechowska, Bogdan Włodarczyk – University of Łódź, Faculty of Geographical Sciences, Institute of Urban Geography and Tourism Studies, Kopcińskiego 31, 90-142 Łódź, Poland, e-mails: agakrak@geo.uni.lodz.pl; jlatos@geo.uni.lodz.pl; miastur@geo.uni.lodz.pl; marzenamak@wp.pl; robwil@geo.uni.lodz.pl; jolwoj@geo.uni.lodz.pl; bowlo@poczta.onet.pl

In Polish academic literature, the concept and definition of tourism space appeared in the late 1970s but did not inspire detailed theoretical work. The object was not tourism space as a whole, but only its constituents (e.g. tourism attractions, infrastructure, potential), or the phenomena which occurred within it (e.g. the degree of tourism and its impact, changes generated by tourism etc.). The most comprehensive research was into the tourism function. Thus research was fragmented and scattered, both as regards the issues studied and the research centres. The concept of tourism space appearing in numerous publications was intuitive rather than academic.

It was only in the 1990s that the first attempts to define the concept were made laying foundations for theoretical studies. It is generally assumed that tourism space is a subtype in human geography, where mankind is always the subject of study. Taking into consideration definitions currently in use, it can be assumed that it is a part of ecological space, defined as a set of functions satisfying the needs of the subject (the traveller).

Despite numerous theoretically and methodologically advanced publications, the concept of tourism space still causes terminological debates among geographers (Liszewski 1995, 2005a, 2006a et al.). The discussions have been described in detail by S. Liszewski and M. Baczworow (1998), J. Latosińska (1998a, b, 2006), and B. Włodarczyk (2009a). The issue has not been discussed by non-Polish researchers, who do use a concept of tourism space but treat it instrumentally without attempting to define it.

Research into tourism space at the University of Łódź Institute of Urban Geography and Tourism over the past 20 years has followed several directions. One of them is represented by work on tourism space theory, such as the series of publications by Professor S. Liszewski (1995, 1999, 2005a, b, 2006 a, b, Liszewski and Baczworow 1998). It seems that the milestone was his article published in 1995 in the *Turyzm* journal (vol. 5, issue 2), where he defined tourism space and presented the key assumptions regarding its typology. S. Liszewski (1995) stated that "people's varied tourism activity allows us [...] to identify five types of tourism space". Considering the character of the tourism activity and the extent to which it trans-

forms geographical and social space, tourism space may be divided into the following sub-types:

- exploration space,
- penetration space,
- assimilation space,
- colonisation space,
- urbanisation space.

Table 4.1. Tourism space sub-types

Space sub-type	Characteristics			
	tourism intensity	tourism infrastructure	main tourism function	impact of tourism activity on the natural environment
Exploration	minimum	–	cognitive	not harmful
Penetration	varying from low to very high	little	cognitive-recreational	burdensome
Assimilation	medium	medium	recreational-cognitive	neutral
Colonisation	high	great	recreational	disturbing (harmful)
Urbanisation	medium	great	residential	degrading

Source: elaboration based on S. Liszewski (1995).

The concept presented above, developed and supplemented (Table 4.1) in later years, is among the most frequently quoted.

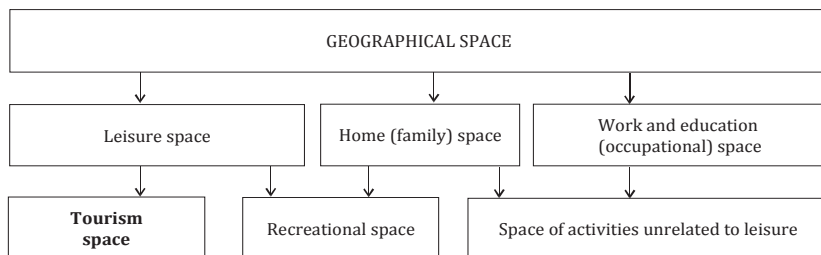

Figure 4.1. Relations between geographical space, leisure space and the space of activities unrelated to leisure

Source: elaboration based on B. Włodarczyk (2009a)

In order to clearly define the concept of tourism space, the authors of this chapter quote the definition suggested by S. Liszewski (1995, 2005a, b), which they believe fully covers the semantic range of this term:

Tourism space is a functionally distinctive subspace of geographical space *sensu largo*, i.e. understood as a space consisting of natural elements (natural environment), the permanent effects of human activity on this environment (cultural and economic environments), as well as the human environment understood socially.

Human activities observed in this space must be of course classified as “tourism-related”. Despite the fact that the term “tourism space” is widely used in the literature, its understanding is usually intuitive and few authors attempt to formalize it by formulating a definition. Later theoretical works aimed at formulating a universal definition of tourism space, encompass it both objectively and subjectively (Włodarczyk 2009a):

Tourism space is the part of geographical space in which tourism occurs. An indispensable and sufficient condition for a part of geographical space to be classified as tourism space is tourism activity, regardless of its intensity and character. An additional condition is the occurrence of tourism infrastructure whose size and character allow us to define the type of tourism space.

The objective attribute of this definition is the statement that it is a part of geographical space as generally understood, while the subjective is the fact that this particular space must include the tourist – a participant in tourism, who not only delimits the space, but also forms his/her own individual space of tourism activity by taking certain decisions and becomes its key element (the subject). From an academic point of view, a concept formulated in this way is a functional definition.

In his work entitled *Geografia jako nauka o przestrzeni, środowisku i krajobrazie* (Geography as a science of space, environment and landscape), S. Liszewski (2005a) lists three types of tourism space which are at the same time how it may be understood and analysed:

- real (formal) tourism space – permanently developed for tourism purposes, mainly through hotel, catering and other types of infrastructure, used for recreational and other purposes related to mobility;
- functional tourism space – an expression of varied tourism activity in geographical space; it causes permanent changes to this

space, exploiting what exists for tourism purposes rather than creating something new (e.g. the tourism space of a city);

- perceptual tourism space – how tourism activity and the human and natural landscapes, etc. are individually (personally) perceived by the tourist.

In a further publication, the same author develops his position. Evolving towards less authoritative statements, he distinguishes a number of tourism spaces (and not one):

- spaces of tourism imagination: spiritual tourism space (which the author identifies with the space of a religious *sacrum*), virtual tourism space and perceptual tourism space;
- real tourism space (where tourism actually occurs);
- limited-access spaces due to natural, political or cultural-social factors.

The classification presented above is to a certain extent arbitrary, and the author explains discrepancies observed within the last third group.

One of the most popular classifications of tourism space is its division into (Figure 4.2):

- the tourism space of an area, which includes sites (areas), and the processes occurring there, in which one can observe various tourism activities (the tourism space of regions, cities etc.);
- individual tourism space – personal tourism space, the sum of sites/areas visited by an individual tourist (or a group).

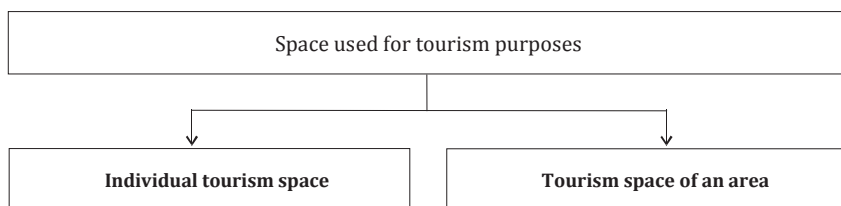

Figure 4.2. One space, from two perspectives: research approaches to tourism space

Source: own elaboration

The above classification does not refer only to the way tourism space is understood, but also describes two basic research approaches (e.g. Latosińska 1998 a, b, 2006, Kowalczyk-Anioł 2007, Włodarczyk, 2006, 2009a).

Analysing tourism space from an individual's point of view, we may also talk about:

- space which is used individually (objective space, which can be described empirically);
- space which is perceived individually (subjective space, which is a specific projection based on previous experience).

In later works this was developed by defining the essence and properties of tourism space (Liszewski and Baczwarow 1998), ways of understanding it, as well as how it was transformed (Liszewski 2005 a, b, 2006a, b). The author's work also includes partial tourism spaces, e.g. in a city (Liszewski 1999).

Taking into account the originality of research into the tourism space of cities, and especially into how this space changes over time, it is worth devoting some attention to this issue. The increasing interest in urban tourism space among tourism geographers is because in recent years about 50% of tourism has been urban. From an academic point of view, studying urban tourism space has required placing this space within general urban space, as well as working out appropriate research methods.

Adopting a definition of urban space as a "distinctive type of geographical sub-space, characterised by specific organisation, function, form and formal status" (Liszewski 1997), it is easy to conclude that the part of urban space with a developing tourism function may be regarded as tourism space.

It is relatively simple to identify the tourism function within urban space, assuming that it is a social product, which means that in given conditions some parts of this space (sometimes whole cities) are considered of interest to those visiting them for tourism purposes.

In pursuit of an appropriate research method, urban tourism penetration space has been identified by means of analysing the contents of tourism guidebooks and verifying it through field

inventory. Change in tourism space over time has been studied by reviewing city guidebooks across recent decades (sometimes even from the past 100 years).

This method, as well as considering urban tourism space alongside urban social space, will need to be examined further. So far, the results of research into urban tourism space have been published by, for example, S. Liszewski (1999, 2008) and R. Wiluś (1998).

Original research has continued and developed in works by other authors from the Łódź centre analysing problems, such as areas of research, the features, factors in development or the “actors” in tourism space (Kowalczyk-Anioł 2007, Latosińska 2006, Włodarczyk 1999, 2006, 2007). Recent theoretical works include those by S. Liszewski and B. Włodarczyk (2011), B. Włodarczyk (2011a, b), S. Kaczmarek and J. Kaczmarek (2011), A. Stasiak (2011a), presenting the changes currently taking place in tourism space, understood additionally as hospitality space.

Researchers at the Institute have also worked on specific theoretical issues related to general tourism space, i.e. on a model of tourism research (Matczak 1992) and the tourism urbanisation of rural areas (Dziegieć 1995). The methodology of tourism studies, necessary for the delimitation of tourism space (Matczak 1992), seems to be particularly important, and the theoretical basis for studying the processes occurring in individual types of tourism space (Dziegieć 1995) are a clear indicator for empirical studies. These issues are also discussed in publications presenting research into the tourism function (Fischbach 1989, Matczak 1989), an inevitable feature of tourism space.

4.2. Directions of tourism space research

The majority of research directions discussed are reflected in empirical studies of developed tourism spaces. Following this, empirical studies of tourism space can, or even should be, undertaken in two directions. The first involves the study of the tourism space of

specific areas. In this case, it means describing real (objective) tourism spaces and explaining the phenomena observed within them (tourism function, tourism attractiveness, the degree of tourism). The other is the description of individual (subjective) tourism spaces, which belong to individuals and formal or informal social groups. Researchers working at the Institute follow both these directions, though in differing proportions.

Recent studies suggest that the near future will bring a third trend, bordering on the two described above. This is institutional tourism space (e.g. of tour-operators, travel agencies, holiday resorts, hotels or other institutions), which by definition should take into account both the tourism potential of the area and tourist needs (Latosińska 2007, 2011, 2012, Makowska-Iskierka 2011a, b).

Considering the first, empirical studies concerned above all with the processes forming the tourism space of the rural-urban fringe of Łódź, one of the most thoroughly researched areas in Poland as regards this type of study (Liszewski 1987, Matczak 1982, 1987, 1991, Jakóbczyk-Gryszkiewicz 1995, Wiluś 1997, Wojciechowska 1998, Włodarczyk 1999, 2003a, b). Numerous studies of the transformations taking place in rural settlements under the influence of the development of the tourism function have been conducted all over Poland by E. Dziegieć (1990, 1991). The research carried out by E. Dziegieć and S. Liszewski (1984) concerning recreation in the rural-urban fringe zones of large Polish cities, has resulted in the creation of a model of tourism development in these zones. The concept turned out to be so universal that it is quoted not only in Polish, but also foreign publications (in French student's textbooks it is referred to as the "Polish model"). Achievements in this research trend are summarised in the concept of a metropolitan tourism and recreation region (for instance Łódź).

For many years, research undertaken at the Institute has been focused around issues of the development of the tourism function, as well as the transformation and impacts it causes as observed in developing and already developed tourism spaces (Kaczmarek and Liszewski 1989, Liszewski ed. 1989, Olszewska 1989, Karolczak

2002). This research fits into both tourism geography and urban geography.

Researchers have also worked on the tourism space of protected areas in Poland. Their works concerned Świętokrzyski National Park (Włodarczyk 1993), Biebrzański National Park (Pisarska 1995), national parks in the West Carpathians (Krakowiak 2000), Magurski National Park (Lawin 2000), as well as Załęczański Landscape Park (Chrostowska and Wiluś 1992) and Krasnobrodzki Landscape Park (Garbula 1997). This trend is currently being continued in doctoral theses prepared at the Institute on the tourism space of landscape and national parks.

Tourism space research is not limited to natural heritage, but also includes cultural assets and their tourism attractiveness. They are usually described in terms of the capacity, structure and spatial range of tourism, as well as their role in producing tourism space. We should mention here work by R. Szkup (1994) describing Jewish material culture, A. Stasiak (1996, 2000) concerning the tourism function of open-air museums in Poland, and M. Rodacka (1997, 2002) who studied the cultural heritage of Kashubians and Polish biographical museums. The category includes publications by B. Krakowiak (2006, 2007), writing about the heritage of the Camaldolese Order and the distribution of museums in Poland, as well as an interesting study on the distribution of the Łódź bourgeoisie's country residences by J. Stejskał (1992).

Other important publications prepared at the Łódź centre concern thanatourism. They are purely theoretical and refer to both death and sepulchral spaces, as well as their relation to tourism space. The most significant here are books written by S. Tanaś (2013, 2008). Apart from these, there have been many articles presenting the significance of death space for tourists (Tanaś 2004, 2007, Stasiak and Tanaś 2005) and in cultural tourism (Tanaś 2006).

Cultural tourism space has been widely discussed by Łódź researchers, especially in recent years. Their interests focus on the significance of cultural heritage, the tourism function of cultural sites, or the relations between it and tourism space. In the context of spa-

tial research, this last topic is particularly important and discussed in many works concerning Łódź and its region, such as publications referring to the multicultural past of the city with Poles, Germans, Jews and Russians living next to one another. The heritage they left behind in the form of shrines, cemeteries, factories and factory complexes, industrialists' palaces and tenement houses makes up the historical space of the city, a part of its tourism space. Some cultural sites have become symbols in the cityscape, creating memory space. This particular issue is broadly discussed in articles by B. Krakowiak and J. Latosińska (2011, 2012), J. Latosińska (2010) and S. Tanaś (2011). Another work of a similar character, written by B. Krakowiak and J. Latosińska (2010), concerns old residences – castles, palaces and manor houses – in selected “powiats” of Łódź voivodship. Its authors try to show that these buildings are important elements of the identity of the countryside and the disappearing landscape.

Extending cultural tourism research beyond the home region, it is worth mentioning works concerning museums and their distribution in national tourism and in Polish cities. According to B. Krakowiak (2007, 2008), they are typically urban tourism assets, and the further we move from an historical city centre, the fewer museums we find.

We should pay particular attention to monographs devoted to the processes taking place in the spaces studied which lead to their diversification and expressed through S. Liszewski's typology (1995). This group of publications includes works by R. Wiluś (1997), J. Wojciechowska (1998), B. Włodarczyk (1999), and R. Szkup (2003a, b) concerning tourism colonisation space.

The study of settlement and tourism issues conducted at the Institute has resulted in the development of an original research trend on those tourism settlements which are clearly an effect of tourism activity. There are two aspects of tourism settlement studies at the Łódź centre: morphological and functional. As an example, we may quote here the works by A. Matczak (1987, 1991), concerning the morphological structure of summer holiday destinations at Kolumna and Grotniki, S. Liszewski (1991) about Spała, R. Wiluś

(1988) about Jastrzębia Góra, or the publications by M. Makowska-Iskierka concerning the garden-settlement of Sokolniki and summer recreation settlements surrounding Łódź (Makowska-Iskierka 2004a, 2004b, 2011b, Makowska-Iskierka and Włodarczyk 2012).

Institute researchers have been interested in various types of space depending on the characteristic features of the area where tourism is found. They include urban tourism and recreation space (Wolaniuk 1991, Liszewski 1999, Matczak 2005, Kronenberg 2006, Szkup 2013), rural tourism space (Wojciechowska et al. 2000, Wojciechowska 2001, Karolczak 2002, Kopeć 2004), and lake and river tourism space (Latosińska and Włodarczyk 2004, Wiluś 2007).

In the second half of the 1990s, thematic studies were launched in different regions of Poland (mountains, seaside, lakes), and the research results have started to be published systematically. Major empirical works included those which presented the scale and both negative and positive impacts of agritourism development at specific places such as Śladków Mały, Wojciechów, Laskowa, Żegocin, in the valleys of the Pilica and Odra Rivers, or in the “gmina” of Wizajny (Wojciechowska 1995, 2000, 2001, 2003, Wojciechowska et al. 2006b) (Figures 4.3–4.4). A possible conclusion from this research into agritourism space in Poland is that:

The role of agritourism in creating tourism space can be seen in the activity of agritourism organizers and in agritourist behaviour. Together, they contribute to the creation of specific types of tourism space (Wojciechowska 2009).

The second decade of the 21st century is a time when the Polish experience of rural tourism and agritourism space is presented in foreign publications, attempting to adapt it in new areas, sometimes completely different culturally (Wojciechowska 2012, 2013, Wojciechowska and Uisova 2013).

A detailed analysis of tourism space and its functional diversification according to established types has become the basis of research into the tourism region (Liszewski 2005), as well as a new regionalisation of tourism space in Poland (Liszewski 2008, 2009,

Waluś and Liszewski 2010). Research is promising as regards a precise delimitation of the tourism regions of Poland, on the basis of the spatial-functional diversification of tourism space (Figures 4.5–4.7).

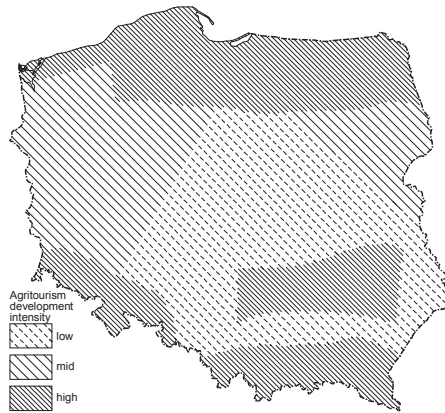

Figure 4.3. The geographical variation of agritourism development intensity in Poland

Source: elaboration based on J. Wojciechowska (2013)

Figure 4.4. The main agritourism regions in Poland

Source: elaboration based on J. Wojciechowska (2009)

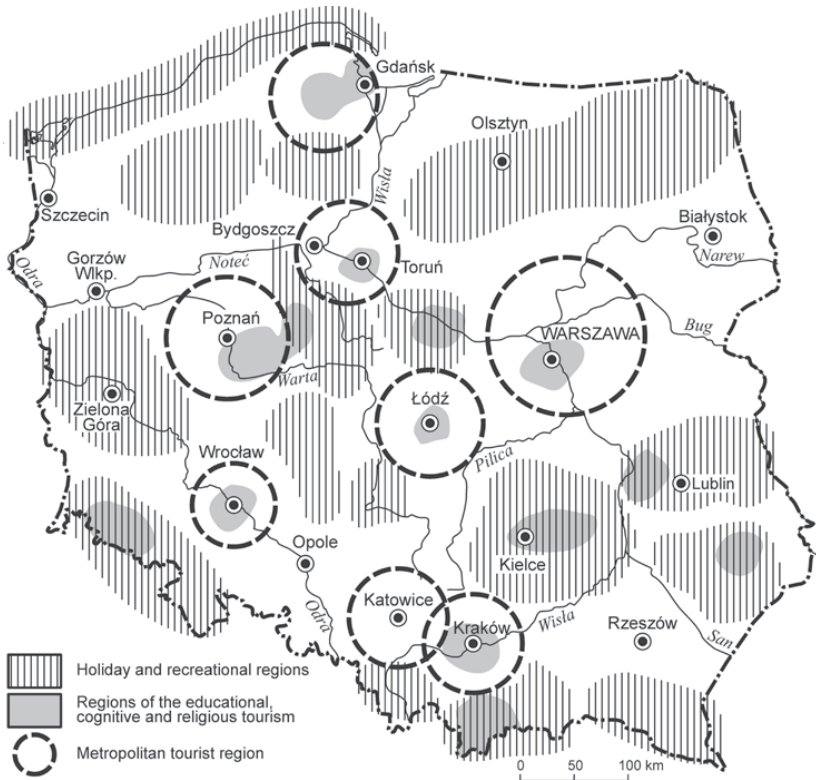

Figure 4.5. The proposal of tourist regionalisation of Poland

Source: elaboration based on S. Liszewski (2009)

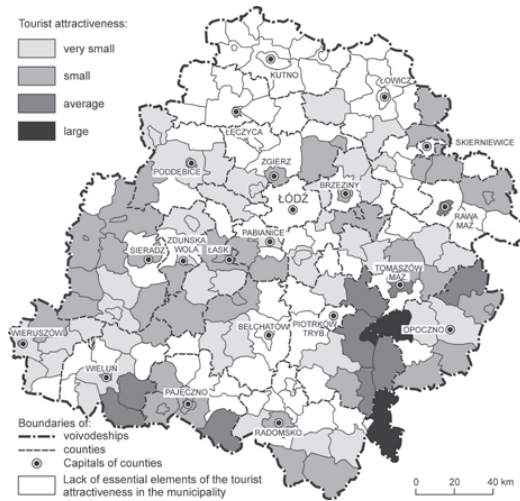

Figure 4.6. Tourist attractiveness of the Łódź voivodship

Source: elaboration based on R. Wiluś and S. Liszewski (2010)

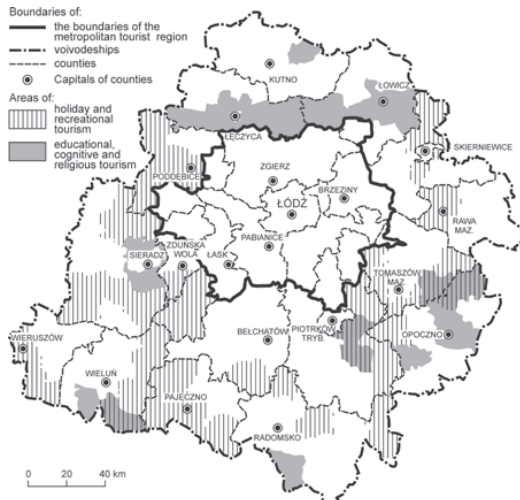

Figure 4.7. Tourist areas of the Lodz voivodship

Source: elaboration based on R. Wiluś and S. Liszewski (2010)

The most recent research conducted at the Institute concerns accommodation location factors. It fits into a wider issue of tourism colonisation space and has been conducted by A. Matczak (1998, 2004 ed.), B. Włodarczyk and M. Milewska (2004, 2005), and B. Włodarczyk (1995). This particular research trend also includes the PhD thesis by K. Grzelak (2000) on the tourism space organised by “enterprises” from Łódź.

Another important trend in tourism space research, represented in a relatively modest number of publications, consists in the analysis of the city inhabitants’ leisure time and its spatial distribution. These studies result in defining the tourism or recreation space of selected groups of city inhabitants and their detailed descriptions. They were initiated by E. Dziegieć and S. Liszewski, developed further by J. Latosińska in her PhD thesis (1998a) presenting the “holiday space” of employees of Łódź universities. The theme was continued by J. Kowalczyk-Anioł (2007) who studied the recreation spaces of the families of University of Łódź students (across three generations). This group also includes those by R. Wiluś (1991), J. Latosińska (1998b) and J. Latosińska and D. Ludwicka (2010).

With reference to the definition of tourism space proposed by S. Liszewski (1995), J. Latosińska (1998a) defined holiday space as:

[...] a part of geographical space (a sub-space), i.e. diversified Earth’s surface, whose natural and anthropogenic assets create conditions for recreation necessary for the normal functioning of the human organism, which is then chosen by an individual. Space understood like this is objective on the one hand (natural and anthropogenic), and subjective on the other (it is the individual who chooses it). This may mean that people create their own recreation (holiday) space.

The author points out that space plays a very important role in people’s lives; it is their living and working environment in which they satisfy their recreational needs. An individual makes a choice after considering the possibilities. The choice is determined by economic, social and occupational (including education), demographic, geographical (place of residence, birth) factors, as well as depending on individual needs (Figure 4.8).

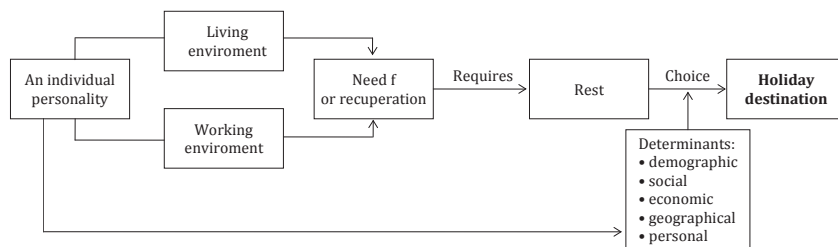

Figure 4.8. Human holiday recreation space relation model

Source: own elaboration based on J. Latośńska (1998)

Access to holiday space is not the same for each person. According to E. Dziegieć and S. Liszewski, the actual choice of holiday space may be the measure of standard of living, and consequently of the level of the development of individuals, social or occupational groups, as well as whole societies. Tourism space has become a part of the “social creation of space” at a certain stage of development, in an era of urbanisation, industrialisation, and an increasing amount of leisure time. Thus, it may be treated as a reflection of the development level of a society.

Continuing the research into standard of living and other changes in the context of holiday space, J. Kowalczyk-Anioł (2007) used a three generation “holiday biography” method, using inhabitants of Łódź: students of the University of Łódź, their parents and grandparents; and to three political-economic periods: before the war (the Second Republic of Poland), the period of People’s Republic and 1990–2002 (the Third Republic). The author presented the development of holiday space, tourism activity and the use of free time for holiday trips across three generations. She concluded that holiday space is becoming increasingly varied with each generation, but basic recreation areas remain unchanged. This approach across time allowed the author to confirm that holiday space depends on the stage of an individual’s life and the family’s development.

This research trend includes two further issues which appear increasingly frequently: family tourism space (Kowalczyk-Anioł and

Włodarczyk 2011, Stasiak 2011b, c, Makowska-Iskierka 2011a); and social tourism space (Kowalczyk-Anioł 2010, Włodarczyk 2010, Stasiak 2010, 2011c, Stasiak and Włodarczyk 2012).

To sum up, we should add that research conducted at the Institute of Urban Geography and Tourism is both theoretical and methodological, as well as empirical. It is clearly applied research, describing and evaluating the tourism space potential of selected regions or destinations, as well as the possibilities of using it in tourism development. Examples of publications in this group include *Możliwości i kierunki rozwoju turystyki w Dolinie Odry* (Directions of tourism development in the Odra valley) (Liszewski ed. 2003), or *Strategia rozwoju turystyki w Łodzi* (Strategy of tourism development in Łódź) (Liszewski et al. 2007), as well as studies of tourism in Łódź and its voivodship) (Liszewski ed. 2010, Wiluś 1995, Włodarczyk ed. 2011, 2012).

4.3. Conclusions

The study of tourism space as a whole has become the domain of tourism geographers. As a matter of fact, it can be put forward that tourism space as a functionally distinctive part of geographical space (Liszewski 1995) is the basic object of study in this discipline. Due to their comprehensive approach to the problem, geographers are best prepared for studying spatial phenomena such as tourism.

The original features of tourism space, distinguishing it from other functional spaces, should be reflected on. In this case, the first things that come to mind include hospitality, organisation, safety etc. (Kaczmarek J. et al. 2008, 2010, Kaczmarek S. and Kaczmarek J. 2011). Due to the fact that they are difficult to define and study, these features have not been thoroughly discussed in academic publications.

The “planes” of research can be divided as follows:

- systemic – the most general (including input and output elements – information, as well as tourism, elements of the system, relations among the elements);

- morphological – focusing on space and the relations resulting from the relative location of the elements making up the space. This plane allows researchers to use research results for spatial models;
- functional – research which aims at the identification of individual functions (cognitive, recreational etc.), mainly by defining the character of observed tourism, and at the same the character of the whole of tourism space;
- metaphorical – referring mostly to non-material elements of space, using its symbolism and referring to its perception through books, paintings or films;
- landscape (physiognomic) – a particular combination of all the planes, with the assumption that landscape is an outcome of the elements which create space, the relations among them and the symbols through which such space is perceived (Włodarczyk 2009a, b).

Tourism space as a particular “complex construction” should undergo a dual analysis. One aspect is a structural study of (with the use of the “planes” described above) its constituents. There has been a lot of research into tourism assets and attractions, tourism management (infrastructure) and tourism, which allow researchers to delimit and define some of its characteristic features. However, only studying the relations among space constituents will let us fully define the nature of tourism space.

References

- Chrostowska D., Wiluś R., 1992, *Turystyka w Załęczańskim Parku Krajobrazowym*, *Turyzm*, 2 (2), pp. 59–77.
- Dziegieć E., 1990, *Przemiany wsi Cisna i Wołkowyja pod wpływem funkcji turystycznej*, *Acta Univesitatis Lodziensis, Turyzm*, 6, pp. 83–102.
- Dziegieć E., 1991, *Przemiany wsi rybackich pod wpływem rozwoju turystyki. Przykład Mierzei Wiślanej i Helskiej*, *Acta Univesitatis Lodziensis, Folia Geographica*, 14, pp. 107–120.
- Dziegieć E., 1995, *Urbanizacja turystyczna terenów wiejskich w Polsce*, *Turyzm*, 5 (1), pp. 5–56.

- Dziegieć E., Liszewski S., 1984, *Strefy podmiejskie jako tereny wypoczynkowe dla mieszkańców dużych miast w Polsce*, Problemy Turystyki, 2, pp. 11–21.
- Dziegieć E. Liszewski S., 1985, *Wyjazdy wakacyjno-urlopowe mieszkańców Łodzi*, Acta Univesitatis Lodziensis, Turyzm, 1, pp. 5–26.
- Fischbach J., 1989, *Funkcja turystyczna jednostek przestrzennych i program jej badania*, Turyzm, 5, pp. 7–26.
- Garbula M., 1997, *Funkcja turystyczna Krasnobrodzkiego Parku Krajobrazowego*, Turyzm, 7 (2), pp. 75–85.
- Grzelak K., 2000, *Zmiany własnościowe w bazie turystycznej łódzkich zakładów przemysłu lekkiego*, Turyzm, 10 (1), pp. 123–138.
- Jakóbczyk-Gryszkiewicz J., 1995, *Wybrane aspekty rozwoju funkcji wypoczynkowej w strefach podmiejskich trzech największych miast Polski: Warszawy, Łodzi i Krakowa*, Turyzm, 5 (1), pp. 67–77.
- Kaczmarek S., Kaczmarek J., 2011, *Teoretyczne podstawy studiów nad przestrzenią gościnności*. (In:) Durydiwka M., Duda-Gromada K. (eds.), *Przestrzeń turystyczna – czynniki, różnorodność, zmiany*, UW, Warszawa, pp. 65–74.
- Kaczmarek J., Stasiak A., Włodarczyk B., 2008, *Przestrzeń gościnna – kilka uwag o konkurencyjności regionów*. (In:) Gołembski G. (ed.), *Turystyka jako czynnik wzrostu konkurencyjności regionów w dobie globalizacji*, Gremium Ekspertów Turystyki, Wyd. AE, Poznań, pp. 136–150.
- Kaczmarek J., Stasiak A., Włodarczyk B., 2010, *Produkt turystyczny*, PWE, Warszawa.
- Kaczmarek S., Liszewski S., 1989, *Funkcja turystyczna Kartuz*, Acta Univesitatis Lodziensis, Turyzm, 5, pp. 67–94.
- Karolczak M., 2002, *Przestrzeń turystyczno-wypoczynkowa Roztocza*, Turyzm, 12 (1), pp. 5–36.
- Kopeć W., 2004, *Wiejska przestrzeń turystyczna gminy Szudziałowo*, Turyzm, 14 (2), pp. 41–56.
- Kostrzewa J., 1991, *Wyjazdy wycieczkowe mieszkańców Łodzi jako forma wypoczynku poznawczego*, Turyzm, 2 pp. 33–54.
- Kowalczyk-Anioł J., 2007, *Rozwój przestrzeni urlopowo-wakacyjnej rodzin studentów Uniwersytetu Łódzkiego*, Szlakami Nauki, 34, ŁTN, Łódź.
- Kowalczyk-Anioł J., 2010, *Caritas Archidiecezji Łódzkiej jako organizator turystyki społecznej*. (In:) Stasiak A. (ed.), *Turystyka społeczna w regionie łódzkim*, Wyd. WSTH, Łódź, pp. 91–104.

- Kowalczyka-Anioł J., Włodarczyk B., 2011, *Turystyka rodzinna – istota i zakres pojęcia*. (In:) Śledzińska J., Włodarczyk B., *Turystyka rodzinna a zachowania prospołeczne*, Wyd. PTTK Kraj, Warszawa, pp. 9–25.
- Krakowiak B., 2000, *Charakterystyka ruchu turystycznego w parkach narodowych Karpat Zachodnich – typy funkcjonalne Parków*, *Turyzm*, 10 (1), pp. 5–39.
- Krakowiak B., 2006, *Dziedzictwo kulturowe zakonu kamedułów na ziemiach polskich*, *Turyzm*, 16 (2), pp. 83–92.
- Krakowiak B., 2007, *Rozmieszczenie muzeów w Polsce*, *Turyzm*, 17 (1–2), pp. 173–182.
- Krakowiak B., 2008, *Muzea jako miejski walor turystyczny*. (In:) Jażdżewska I. (ed.), *Funkcja turystyczna miast. XXII Konwersatorium Wiedzy o Mieście*, UŁ, Łódź, pp. 205–214.
- Krakowiak B., Latosińska J., 2010, *Dawne rezydencje w krajobrazie Polski Środkowej*. (In:) Chylińska D., Łach J. (eds.), *Studia krajobrazowe a gładzące krajobrazy*, UWr., Wrocław, pp. 99–107.
- Krakowiak B., Latosińska J., 2011, *Zabytkowa przestrzeń miasta na przykładzie Łodzi. Stan obecny i możliwości wykorzystania*. (In:) Duridiwka M., Duda-Gromada K. (eds.), *Przestrzeń turystyczna. Czynniki, różnorodność, zmiany*, UW, Warszawa, pp. 157–164.
- Krakowiak B., Latosińska J., 2012, *Historia Łodzi a znaki i symbole w krajobrazie miasta*. (In:) Łach J., Zareba A. (eds.), *Krajobrazy zdefiniowane – znaki i symbole w krajobrazie*, UWr., Wrocław, pp. 143–157.
- Kronenberg M., 2006, *Teoretyczne i rzeczywiste obszary penetracji turystycznej na terenie Łodzi*, *Turyzm*, 16 (1), pp. 21–32.
- Latosińska J., 1997, *Przestrzeń urlopowo-wakacyjna jako obszar realizacji potrzeb wypoczynkowych mieszkańców dużego miasta na przykładzie grupy pracowników wyższych uczelni Łodzi*, *Turyzm*, 7 (1), pp. 5–24.
- Latosińska J., 1998a, *Przestrzeń urlopowo-wakacyjna pracowników wyższych uczelni Łodzi*, *Szlakami Nauki*, 27, ŁTN, Łódź.
- Latosińska J., 1998b, *Przestrzeń turystyczna Łodzian*, *Turyzm*, 8 (2), pp. 5–26.
- Latosińska J., 2006, *Przestrzeń turystyczna – jedno pojęcie dwa znaczenia. Rozważania na temat indywidualnej przestrzeni turystycznej*, *Turyzm*, 16 (2), pp. 93–98.
- Latosińska J., 2007, *Biura podróży jako element zagospodarowania turystycznego. Przykład województwa łódzkiego*, *Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego*, 466 (9), pp. 161–169.

- Latosińska J., 2010, *Rozmieszczenie obszarów przemysłowych na terenie Łodzi i ich wartość kulturowa*. (In:) Markowski T., Kaczmarek S., Olen-derek J. (eds.), *Rewitalizacja terenów przemysłowych w Łodzi*, Studia KPZK PAN, pp. 19–40.
- Latosińska J., 2011, *Biura podróży w środowisku wielkomiejskim: przykład Łodzi*. (In:) Włodarczyk B. (ed.), *Turystyka. Księga Jubileuszowa w 70. Rocznice Urodzin Profesora Stanisława Liszewskiego*, Wyd. UŁ, Łódź, pp. 297–315.
- Latosińska J., 2012, *Popyt na przestrzeń turystyczną. Przykład biura podróży Polan Travel w Bielsku Białej*, Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, 699 (84), pp. 445–459.
- Latosińska J., Ludwiczka D., 2010, *Aktywność turystyczna młodzieży akademickiej na przykładzie wyższych uczelni Łodzi*, *Turyzm*, 20 (1), pp. 21–28.
- Latosińska J., Włodarczyk B., 2004, *Tourist potential of the Slawskie Lake District*, *Turyzm*, 14 (1), pp. 75–89.
- Lawin M., 2000, *Ruch turystyczny w Magurskim Parku Narodowym i jego otulinie*, *Turyzm*, 10 (2), pp. 31–56.
- Liszewski S., 1987, *Geneza i rozwój osadnictwa wypoczynkowego w otoczeniu Łodzi*, *Acta Universitatis Lodziensis, Turyzm*, 3, pp. 33–54.
- Liszewski S., 1991, *Spała. Morfologia i funkcja miejscowości wypoczynkowej*, *Turyzm*, 1 (2), pp. 5–32.
- Liszewski S., 1995, *Przestrzeń turystyczna*, *Turyzm*, 5 (2), pp. 87–103.
- Liszewski S., 1999, *Przestrzeń turystyczna miasta (przykład Łodzi)*, *Turyzm*, 9 (1), pp. 51–73.
- Liszewski S., 2003, *Region turystyczny*, *Turyzm*, 13 (1), pp. 43–54.
- Liszewski S., 2005a, *Przestrzeń turystyczna w ujęciu podmiotowym. Przyczynki do dyskusji o przestrzeni w geografii*. (In:) *Geografia jako nauka o przestrzeni, środowisku i krajobrazie*, t. 1: *Podstawowe idee i koncepcje w geografii*, ŁTN, Łódź, pp. 50–60.
- Liszewski S., 2005b, *Metropolitalny region turystyczno-wypoczynkowy. Przykład miasta Łodzi*, *Turyzm*, 15 (1–2), pp. 121–138.
- Liszewski S., 2006a, *Przestrzenie turystyki i ich transformacja we współczesnym świecie*, *Turyzm*, 16 (2), pp. 7–20
- Liszewski S., 2006b, *Nowe przestrzenie turystyczne i rekreacyjne w Polsce i ich rola w rozwoju kraju i regionu*. (In:) Gołembski G. (ed.), *Turystyka w ujęciu podmiotowym i przestrzennym – człowiek, przestrzeń, przedsiębiorstwo. Materiały III Gremium Ekspertów Turystyki*, Wyd. AE, Poznań, pp. 113–126.

- Liszewski S., 2008a, *Ewolucja poglądów na temat regionu turystycznego. Od regionu krajoznawczego po region funkcjonalny*. (In:) Gołembski G. (ed.), *Turystyka jako czynnik konkurencyjności regionów w dobie globalizacji*, Wyd. AE, Poznań, pp. 127–135.
- Liszewski S., 2008b, *Miasto jako przedmiot badań geografii turystyki w Polsce*, *Turyzm*, 18 (1), pp. 27–38.
- Liszewski S., 2009, *Przestrzeń turystyczna Polski. Koncepcja regionalizacji turystycznej*. (In:) Jażewicz S. (ed.), *Współczesne problemy przemian strukturalnych przestrzeni geograficznej*, Akademia Pomorska, Słupsk, pp. 59–70.
- Liszewski S., Baczwiarow M., 1998, *Istota i właściwości przestrzeni rekreacyjno-turystycznej*, *Turyzm*, 8 (1), pp. 39–67.
- Liszewski S., Kaczmarek J., Włodarczyk B., 2007, *Strategia rozwoju turystyki w Łodzi*, ŁTN, Łódź.
- Liszewski S., Włodarczyk B., 2010, *Badania regionalne jako podstawa nowej regionalizacji turystycznej Polski*. (In:) *Regionalne badania konsumentów usług turystycznych*, Polska Organizacja Turystyczna, Warszawa, pp. 99–107.
- Liszewski S., Włodarczyk B., 2011, *Wpływ autostrady A-2 Warszawa–Berlin (na odcinku od Strykowa do granicy z Niemcami) na kształtowanie regionów turystycznych*. (In:) Gołembski G. (ed.), *Wpływ autostrady Warszawa–Berlin na rozwój turystyki w regionie*, Wyd. PWSZ, Sulechów, pp. 15–29.
- Liszewski S. (ed.), 1989, *Funkcja turystyczna Augustowa*, Instytut Turystyki, Warszawa.
- Liszewski S. (ed.), 2003, *Możliwości i kierunki rozwoju turystyki w Dolinie Odry*, ŁTN, Łódź.
- Liszewski S. (ed.), 2010, *Ruch turystyczny w Łodzi i województwie łódzkim w 2009 roku*, Oficyna Wydawniczo-Reklamowa Sagalara, Łódź.
- Makowska-Iskierka M., 2004a, *Przemiany morfologii osiedla wypoczynkowego na przykładzie miasta-ogrodu Sokolniki*, *Turyzm*, 14 (1), pp. 5–20.
- Makowska-Iskierka M., 2004b, *Przemiany funkcji turystyczno-wypoczynkowej. Przykład miasta-ogrodu Sokolniki*, *Turyzm*, 14 (2), pp. 25–40.
- Makowska-Iskierka M., 2011a, *Turystyka rodzinna jako oferta biura podróży*. (In:) Ślodzińska J., Włodarczyk B. (eds.), *Turystyka rodzinna a zachowania prospołeczne*, Wyd. PTTK Kraj, Warszawa, pp. 161–170.
- Makowska-Iskierka M., 2011b, *Procesy urbanizacyjne na terenach turystyczno-wypoczynkowych strefy podmiejskiej Łodzi*, *Szlakami Nauki*, 37, ŁTN, Łódź.

- Makowska-Iskierka M., Włodarczyk B., 2012, *Podmiejskie lotniska Łodzi w okresie dwudziestolecia międzywojennego*. (In:) Kowalczyk-Anioł J., Makowska-Iskierka M. (eds.), *Turystyka moda na sukces. Warsztaty z geografii turystyki*, t. 2, Wyd. UŁ, Łódź, pp. 83–112.
- Matczak A., 1982, *Funkcja wypoczynkowa strefy podmiejskiej Łodzi*, UŁ, Łódź.
- Matczak A., 1987, *Próba określenia funkcji wypoczynkowej osiedli podmiejskich na przykładzie Kolumny*, *Acta Univesitatis Lodziensis, Turyzm*, 3, pp. 55–82.
- Matczak A., 1989, *Problemy badania funkcji turystycznej miast Polski*, *Acta Univesitatis Lodziensis, Turyzm*, 5, pp. 2–38.
- Matczak A., 1991, *Przemiany przestrzeni wsi położonych w strefie podmiejskiej Łodzi na przykładzie rejonu Grotnik*, *Acta Univesitatis Lodziensis, Folia Geographica*, 14, pp. 33–47.
- Matczak A., 1992, *Modele badań ruchu turystycznego. Studium metodologiczne*, Wyd. UŁ, Łódź.
- Matczak A., 1998, *Turystyczna baza noclegowa Łodzi i jej wykorzystanie w latach 1979–1997*, *Turyzm*, 8 (2), pp. 27–56.
- Matczak A., 2005, *Turystyka w przestrzeni miejskiej Ustki*, *Turyzm*, 15 (1–2), pp. 139–150.
- Matczak A. (ed.), 2004, *Lokalizacja hoteli w krajowych metropoliach Europy Środkowo-Wschodniej*, ŁTN, Łódź.
- Olszewska B., 1989, *Funkcja turystyczno-wypoczynkowa Mrągorowa*, *Acta Universitatis Lodziensis, Turyzm*, 5, pp. 41–66.
- Pisarska B., 1995, *Percepcja bagien Biebrzańskich jako obszaru turystycznego*, UW, Warszawa.
- Rodacka M., 1997, *Wykorzystanie turystyczne dziedzictwa kulturowego Kaszubów*, *Turyzm*, 7 (1), pp. 57–71.
- Rodacka M., 2002, *Ruch turystyczny w muzeach biograficznych w Polsce i ich znajomość wśród społeczeństwa*, *Turyzm*, 12 (1), pp. 37–54.
- Stasiak A., 1996, *Muzea na wolnym powietrzu w Polsce i możliwości ich wykorzystania dla celów turystycznych*, *Turyzm*, 6 (2), pp. 67–94.
- Stasiak A., 2000, *Charakterystyka ruchu turystycznego w wybranych skansenach w Polsce*, *Turyzm*, 10 (1), pp. 39–72.
- Stasiak A., 2010, *Cele i zadania turystyki społecznej – kilka uwag o istocie zjawiska*. (In:) Stasiak A. (ed.), *Turystyka społeczna w regionie łódzkim*, Wyd. WSTH, Łódź, pp. 37–56.

- Stasiak A., 2011a, *Współczesna przestrzeń turystyczna*. (In:) M. Durydiwka, K. Duda-Gromada (eds.), *Przestrzeń turystyczna – czynniki, różnorodność, zmiany*, UW, Warszawa, pp. 39–52.
- Stasiak A., 2011b, *Turystyka rodzinna w świecie ponowoczesnym*. (In:) Śleodzińska J., Włodarczyk B. (eds.), *Turystyka rodzinna a zachowania prospołeczne*, Wyd. PTTK Kraj, Warszawa, pp. 27–38.
- Stasiak A., 2011c, *Uwarunkowania i bariery rozwoju turystyki społecznej w Polsce*. (In:) A. Stasiak (ed.), *Perspektywy i kierunki rozwoju turystyki społecznej w Polsce*, Wyd. WSTH, Łódź, pp. 377–396.
- Stasiak A., Tanaś S., 2005, *Przestrzeń sepulkralna w turystyce*, *Turystyka i Hotelarstwo*, 8, pp. 9–42.
- Stasiak A., Włodarczyk B., 2012, *Turystyka społeczna – istota, determinanty, możliwości i kierunki rozwoju*. (In:) Rapacz A. (ed.), *Wyzwania współczesnej polityki turystycznej. Problemy polityki turystycznej*, *Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego*, 259, pp. 167–177.
- Stejskał J., 1992, *Podmiejskie rezydencje burżuazji łódzkiej i ich funkcje wypoczynkowe dawniej i obecnie*, *Turyzm*, 2 (2), pp. 25–44.
- Szkup R., 1994, *Walory turystyczne obiektów kultury materialnej Żydów na obszarze Polski środkowej*, *Turyzm*, 4 (2), pp. 23–36.
- Szkup R., 2003a, *Kształtowanie podmiejskiej przestrzeni wypoczynkowej – przykład zachodniego sektora strefy podmiejskiej Łodzi*, Wyd. UŁ, Łódź.
- Szkup R., 2003b, *Kreatorzy kolonizacji turystycznej przestrzeni wypoczynku indywidualnego w zachodnim sektorze strefy podmiejskiej Łodzi*, *Turyzm*, 13 (2), pp. 5–24.
- Szkup R., 2006, *Organizacja przestrzeni wypoczynku indywidualnego w strefie podmiejskiej Łodzi*, *Turyzm* 16 (2), pp. 107–120.
- Szkup R., 2013, *Użytkowanie rodzinnych ogrodów działkowych przez społeczność wielkomięską*, Wyd. UŁ, Łódź.
- Tanaś S., 2004, *Cmentarz jako przedmiot zainteresowania geografii turystyki*, *Turyzm*, 14 (2), pp. 71–88.
- Tanaś S., 2006, *The meaning of death space in cultural tourism*, *Turyzm*, 16 (2), pp. 145–151.
- Tanaś S., 2007, *Przestrzeń sepulkralna jako przestrzeń zainteresowania turysty*. (In:) *Problemy współczesnej tanatologii – medycyna – antropologia kultury – humanistyka*, t. 11, Wyd. WTN, Wrocław, pp. 247–252.
- Tanaś S., 2008, *Przestrzeń turystyczna cmentarzy. Wstęp do tanatoturystyki*, Wyd. UŁ, Łódź.

- Tanaś S., 2011, *Uwarunkowania wykorzystania przestrzeni śmierci na potrzeby turystyki kulturowej*, Turystyka i Rekreacja – Studia i Prace, 7, pp. 181–189.
- Tanaś S., 2013, *Tanatoturystyka. Od przestrzeni śmierci do przestrzeni turystycznej*, Wyd. UŁ, Łódź.
- Wiluś R., 1988, *Rozwój przestrzenny morfologia i fizjonomia osiedla letniskowego Jastrzębia Góra*, Acta Univesitatis Lodziensis, Turyzm, 4, pp. 97–127.
- Wiluś R., 1991, *Wyjazdy na grzybobrania jako forma wypoczynku mieszkańców miast. Przykład Łodzi*, Turyzm, 1 (1), pp. 31–55.
- Wiluś R., 1995, *Ruch turystyczny w regionie łódzkim*. (In:) *Studium wiedzy o Regionie Łódzkim. Rozwój turystyki w regionie łódzkim*, Wyd. ŁTN, Łódź.
- Wiluś R., 1997, *Rozwój funkcji turystycznej w dolinie Warty na odcinku od Działoszyna do Uniejowa*, ŁTN, Łódź.
- Wiluś R., 1998, *Wiedza o mieście przemysłowym Łodzi w świetle analizy przewodników turystycznych*, Turyzm, 8 (2), pp. 57–74.
- Wiluś R., 2007, *Nadrzeczna przestrzeń turystyczna*, Turyzm, 17 (1–2), pp. 127–144.
- Wiluś R., Liszewski S., 2010, *Region łódzki w nowej koncepcji regionalizacji turystycznej Polski*. (In:) Barwiński M. (ed.), *Obszary metropolitalne we współczesnym środowisku geograficznym*, t. 2, Wyd. Nowa Era, Łódź, pp. 235–251.
- Włodarczyk B., 1993, *Funkcja turystyczna Świętokrzyskiego Parku Narodowego w świetle badań ruchu turystycznego*, Turyzm, 3 (1), pp. 5–29.
- Włodarczyk B., 1995, *Zagospodarowanie turystyczne w regionie łódzkim*. (In:) *Studium wiedzy o Regionie Łódzkim. Rozwój turystyki w regionie łódzkim*, Wyd. ŁTN, Łódź, pp. 20–35.
- Włodarczyk B., 1999, *Przemiany form aktywności turystycznej. Przykład Krawędzi Wyżyny Łódzkiej*, ŁTN, Łódź.
- Włodarczyk B., 2006, *Tourism space – the cycle, the actors and development determining factors*, Turyzm, 16 (2), pp. 41–64.
- Włodarczyk B., 2007, *Tourism space: concept, “dimensions”, and features*, Turyzm 17 (1–2), pp. 145–158.
- Włodarczyk B., 2009a, *Przestrzeń turystyczna. Istota, koncepcje, determinanty rozwoju*, Wyd. UŁ, Łódź.
- Włodarczyk B., 2009b, *The landscapes of tourism space*, Turyzm, 19 (1–2), pp. 83–90.

- Włodarczyk B., 2010, *Turystyka społeczna – próba definicji zjawiska*. (In:) Stasiak A. (ed.), *Turystyka społeczna w regionie łódzkim*, Wyd. WSTH, Łódź, pp. 23–36.
- Włodarczyk B., 2011a, *Processes of tourism space formation*, *Turyzm*, 21 (1–2), pp. 59–66.
- Włodarczyk B., 2011b, *Przestrzeń turystyczna – kilka słów o istocie pojęcia*. (In:) Durydiwka M., Duda-Gromada K. (eds.), *Przestrzeń turystyczna – czynniki, różnorodność, zmiany*, UW, Warszawa, pp. 15–28.
- Włodarczyk B., 2011c, *The tourism landscape and tourist space of the city*, *Folia Turistica*, 25 (1), pp. 265–282.
- Włodarczyk B., Milewska M., 2004, *Historia rozwoju hotelarstwa w Łodzi*, *Turystyka i Hotelarstwo*, 5, pp. 55–92.
- Włodarczyk B., Milewska M., 2005, *Historia rozwoju hotelarstwa w regionie łódzkim*, *Turystyka i Hotelarstwo*, 7, pp. 133–166.
- Włodarczyk B. (ed.), 2011, *Ruch turystyczny w Łodzi i województwie łódzkim w 2010 roku*, Wyd. ROTWŁ, Łódź.
- Włodarczyk B. (ed.), 2013, *Ruch turystyczny w Łodzi i województwie łódzkim w 2011 roku*, Wyd. ROTWŁ, Łódź.
- Wojciechowska J., 1992, *Aktywizacja wsi poprzez działalność turystyczną. Poradnik praktyczny dla samorządów lokalnych i mieszkańców wsi*, UKFiT, KGMiT, Łódź–Warszawa.
- Wojciechowska J., 1995, *Znaczenie turystyki i działalności turystycznej dla mieszkańców wsi oraz władz samorządowych na przykładzie wsi nadpilicznych Polski Środkowej*. (In:) *Agroturystyka pierwsze doświadczenia i perspektywy. II Ogólnopolskie Sympozjum Agroturystyczne, Potok Złoty 2–4 września 1994. Materiały konferencyjne*, Centrum Doradztwa i Edukacji w Rolnictwie, Kraków, pp. 31–35.
- Wojciechowska J., 1998, *Kolonizacja turystyczna terenów nadpilicznych*, ŁTN, Łódź.
- Wojciechowska J., 2000, *Rozwój i konsekwencje rozwoju agroturystyki na przykładzie Ślaskowa Małego*, *Problemy Turystyki*, 3–4, pp. 95–104.
- Wojciechowska J., 2001, *Efekty i czynniki aktywizacji terenów wiejskich poprzez agroekoturystykę – doniesienia z badań terenowych*. (In:) *Materiały IX Ogólnopolskiego Sympozjum Agroturystycznego, pt. Turystyka wiejska czynnikiem ożywienia terenów wiejskich, Złotów 9–12 września 2001 r.*, Krajowe Centrum Doradztwa Rozwoju Rolnictwa i Obszarów Wiejskich, Kraków, pp. 56–60.

- Wojciechowska J., 2003, *Agroturystyka*. (In:) Liszewski S. (ed.), *Możliwości i kierunki rozwoju turystyki w Dolinie Odry*, ŁTN, Łódź, pp. 121–136.
- Wojciechowska J., 2006, *Geneza oraz ewolucja turystyki na obszarach wiejskich w Polsce*, *Folia Turistica*, 17, pp. 99–119.
- Wojciechowska J., 2007a, *Systematyka i wyróżniki pojęć dotyczących turystyki na obszarach wiejskich*. (In:) Kurek W., Mika M. (eds.), *Studia nad turystyką. Tradycje, stan obecny i perspektywy badawcze. Geograficzne, społeczne i ekonomiczne aspekty turystyki*, UJ, Kraków, pp. 259–308.
- Wojciechowska J., 2007b, *Typy gospodarstw agroturystycznych i sylwetka ich właścicieli*, *Turyzm*, 16 (1), pp. 65–74.
- Wojciechowska J., 2009, *Procesy i uwarunkowania rozwoju agroturystyki w Polsce*, Wyd. UŁ, Łódź.
- Wojciechowska J., 2012, *Polish agrotourism in the lighth of science and practice*. (In:) Kruzhalin W.I. (ed.), *Turizm i rekreacja: fundamentalnyje i prikladnyje isliedowanija. Trudy VII Mieżhdunarodnoj Nauczno-prakticzeskiej konfierencji*, Moskowskij Gosudarstwiennoj Uniwiersitet im. Łomonosowa, Rosijskaja Akademitija Nauk, Nationalnaja Akademitija Turizma, Rosijskaja Mieżhdunarodnaja Akademitija Turizma, Rosijskij Sojuz Turindustrii, MGU Geograficzeskij fakultiet, Wyd. St. Petersburg D.A.R.K., pp. 76–83.
- Wojciechowska J., 2013, *A summary assessment of the agritourism experience in Poland*. (In:) *International Conference on Rural Tourism, "Re-inventing Rural Tourism and the Rural Tourism Experience – Conserving, Innovating and Co-creating for Sustainability"*, ORTE 2013, 4–7 September 2013, University of Aveiro, Portugal.
- Wojciechowska J., Barska M., Mroczek M., 2006, *Zróźnicowanie gospodarstw agroturystycznych w Polsce i ich przystosowanie do turystyki aktywnej na przykładzie gminy Wiżajny*. (In:) Świeca A., Kałamucki K. (eds.), *Rozwój turystyki aktywnej na Roztoczu – regionie pogranicza*, Wyd. Kartpol, Lublin, pp. 61–71.
- Wojciechowska J., Karolczak M., Rzeńca P., 2000, *Analiza porównawcza rozwoju agroturystyki w Śladkowie Małym i Wojciechowie*. (In:) *Turystyka wiejska w perspektywie europejskiej. Materiały VIII Ogólnopolskiego Sympozjum Agroturystycznego, Wysowa 11–14 września 2000 r.*, Krajowe Centrum Doradztwa Rozwoju Rolnictwa i Obszarów Wiejskich, Kraków, pp. 107–114.
- Wojciechowska J., Uisova A., 2013, *Wozmoźnosti primienienija polskiego opytija agroturizma w Kazachstanie*. (In:) *Materiały respublikanskoj*

nauczno-praktycznej konferencji "KazYMOiMA w międzynarodowym nauczno-obrazawczym przestrzynie: 70 lat rozwoju", Kazachski Uniwersytet, Ałmaty, pp. 184–189.

Wolaniuk A., 1991, *Ogrody działkowe Łodzi jako teren wypoczynku mieszkańców miast*, *Turyzm*, 1 (1), pp. 31–53.